

Palakaw

O palakaw hananay no ka'ami'amis, o loma' no futing, o tadataheng to nano litengan no mita o 'Amis, to sakanga'yaw a mifuting. Itini i kaetip no Fata'an a niyaro', o Laso'ay hananay no malitengay a pangangan, cowa ka 'akawang ko lengaw no rengos itira, o pota'pota'an kadofah to nanom. itiya ho, awaay ko paloma'ay itni i Laso'ay, cowa ho kalaomahen kora cilonangay a pala, tadanca kora kaitiraan. Nikawrira, adihayay ko masamaamaanay a futing itira, ira ko ngeraapay, mamoesay, Toda, hara, kafos, 'epi itira a malenak. O ta'angayay a futing komaen to mimingay a futing, mansa ciharateng ko malitengay, samaanen a pa'orip ko mimingay a futing hay ira ko hakitiraan nangra saan.

O roma sato, misaharaterang to sasamaanen nga' ngaa'ay ko kaitiraan no masamaamaanay a futing sato cangra. mansa doedo han nangra ko kakahad no 'alo a mikarkar misanga' to mimingay a fanaw, pakakiting han to nanom no 'alo a cowat, nga' nga'ay to ko picomodan no nanom, itira toya masafanaway a lako, awa to ko katalawan nangra itira a ma'orip.

Ira koya kimad niLalan, toloen ko katati'edi'edip to pisanga' toya palakaw saan. I kalaeno dohdoh o ta'ngayay a 'awel ko mapateliay, o kaitiraan no ta'angayay a futing. i laeno noya ta'angayay a'awel ilaloma' no

sera, ira ko hara ato toda itira. I sakatosa a katati'edip, pasaksaken to ma'icangay a ca'ang no lalidec, o kaitiraan no 'afar ato kafos. I sakatolo a katati'edip pasaksaken to ca'ang no folo' holo loma' no maamaan a foting ato cicihapay a naniwkoy itira, o pilimekan haca no kahirahira no futing, hay caka kaen no ta'angayay a futing. Sanga'ay sato kona kahirahira no futing ma'orip a malenak itira.

I tini tona palakaw, cuwa to ka talacowacowa a mifuting ko malitengay hay iraay to ko misanga'an a palakaw. Ano sakakomaenaw to 'afal i, ira ko pi'afalan, sakakomaenaw to futing ano saan i, ira to ko pifutingan, cuwa to ka nikaw to kakaenen. Itiyati:ya to ko malitengay no mita a mafana' misanga' to ka'oripan no serayan. Onini a palakaw hananay i, o misidayan no liteng to sakarihaday a mifuting, mapahapinang haca ko patinakoan to taneng ato fana' no liteng.

Palakaw—魚屋

palakaw 是北邊阿美族人發展出來的捕魚方式。

坐落在馬太鞍靠西邊的村落，草叢不高但水源充足，過去是一片荒蕪未開墾的沼澤地，是各種魚類的棲息地，有羅漢魚、黏壁魚、鰻、鯰魚、小蝦和烏龜。在肉弱強食的食物鏈下，族人們開始想辦法讓小魚有可以生存，也想讓其他魚類在此周邊有個棲息地，他們運用河川地形挖一個小池潭，池潭和河流相連，池潭底下是魚類安全生存的環境。

池潭裡設計成三層魚屋，第一層放置粗大的竹筒，是大魚的住所，大竹筒下方的泥土裡有鯰魚和小鰻；第二層放置乾燥的九芎枝，是溪蝦生長的地方；第三層鋪上小竹枝，是吳郭魚及溪邊魚類的住所，也避免小魚被大魚吃掉。

族人不必再到遠處的河流捕魚，食物不虞匱乏，因為生態環境的變化，族人早就懂得維護河川生態環境，palakaw 是祖先流傳下來最環保的捕魚方式，彰顯出他們的生活經驗與智慧。